

Karácsony hajnali mise

- pásztorok miséje

Tit 3,4-7

Istenünk emberszeretete

⁴Amikor azonban üdvözítő Istenünk kinyilvánította jóságát és emberszeretetét, megmentett minket. ⁵Nem azért, mert igazak voltak tetteink, hanem irgalmasságból, s a Szentlélekben való újjászületés és megújulás fürdőjében, ⁶akit Üdvözítőnk, Jézus Krisztus által bőven árasztott ránk, ⁷hogy kegyelmével megigazuljunk, s az örök élet reménybeli örököséivé váljunk.

Isten szeretetének kinyilvánulásaként értékeli Jézus megjelenését a levél. Ez egyben azt is jelenti, hogy a szerző egy rövid mondatban értékeli Jézus egész üdvözítő tevékenységét. Ebben az emberszeretet kinyilvánítása számára a legjelentősebb dolog. Jézus megváltoztatta a haragos Istenről alkotott képet, és egész missziója Isten jóindulatának hirdetése volt. A téma pontosabb kifejtését a római levélben találjuk: „Krisztus ugyanis akkor, amikor még erőtlenekek voltunk, meghatározott időben meghalt a gonoszokért. Pedig az igazért is alig hal meg valaki, legföljebb a jótévőért adja életét az ember” (5,6-7). Isten filantrópiájának ez a hitvallása Pál összegzésében. Az emberszeretet ettől kezdve a keresztények számára kötelező feladat lett. Sőt ezzel együtt a legnehezebb az ellenségszeretet is. A legtöbb ember számára a legnagyobb kihívás, hogy az emberszeretet értelmetlen. A legtöbb esetben hoz látványos eredményt. Mivel azonban Isten fia tette ezt, és úgy mutatta be, mint Isten viselkedésének lényegét, az irgalmat, ezzel új helyzetet teremtett. Aki ezt megértette, azt a Szentlélekben való újjászületettnak nevezi (5. v.), csak az ilyen szemléletű emberek válhatnak az örök élet örököséivé.

Az evangéliumban leírt gyermekségtörténetben Jézus születése kapcsán a reménykedő jóság és a gonoszság összecsap. Jézus betlehemi jászlánál megjelennek a napkeleti bölcsek, a Szent Család életét veszélyezteti Nagy Heródes hatalommániája. Megmutatkozik az isteni és az emberi hatalom két különböző természete. Egy pillanatra úgy tűnik, hogy az emberi elsöpri az istenit, de aztán változik a helyzet. Mindez a jelenség megismétlődik a keresztény közösségek és az egyének életében. Ez a legfontosabb mozzanat, amikor van, aki elveszíti a hitét

az emberi jóságban és a szeretet értékében, van, aki éppen itt erősödik meg. Fontosnak tartja Pál, hogy az ifjú krétai püspököt, Tituszt erről felvilágosítsa. Az apostolt minden egyéni és közösségi konfliktusán ez a hit és meggyőződés segítette át. Most a közösségeket fokozatosan át kell adnia a második nemzedékvezetőknek. Nem lényegtelen tehát, hogy ezek a vezetők képesek-e megőrizni Isten jóságába vetett szilárd hitüket és filantróp magatartásukat.

J. B. Basedow csak a XIX. században alapít egy filantróp mozgalmat a felvilágosodás filozófiai eszméi alapján. Mintaiskolója Dessauban ennek a célnak rendelte alá a nevelést. Az emberi természet alapvetően jónak tartotta, és azt hirdette, hogy a megfontolt cselekvés az emberi boldogsághoz vezet. Ezt a jó szellemet a nevelés segítségével akarta kifejleszteni az emberekben. Főleg Locke és Rousseau hatására a test és a lélek együttes képzésére helyezték a hangsúlyt. Az első filantróp, Ch. G. Salzmann, inkább teoretikus volt.

A modern iskolarendszer az oktatásra helyezi a hangsúlyt, a nevelés háttérbe szorul. Így ismerethalmazzal ellátott, lelkileg sok esetben összezavart emberek kerülnek ki az iskolapadból, akiknek embersége és intelligenciája nem harmonizál egymással.

A keresztény közösségek számára állandó kihívás, hogy megfelelő nevelésben részesül, kellően modern ismeretekkel rendelkező keresztény embereket képezzenek. Igen nagy veszély, ha a naiv jóságba vagy a „jókodásba” menekülnek a vallásos emberek, és ennek felértékelése alapján utasítják el a tudást. Az ellentéte is félelmetes, amikor a magasan képzett emberek palástolatlan agresszivitással valósítják meg elképzeléseiket. Mivel ismereteink a technikai eszközök fejlődésével sok ember életét befolyásolni tudják, nem mindegy, milyen lélek lakik a művelt emberben. Isten könyörülő jóságát vagy a hatalom könyörtelenségét képviseli.